

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 488/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 13 C 18/2011-734 z 18. decembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého uznesenia a sťažostná argumentácia sťažovateľky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 13 C 18/2011-734 z 18. decembra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu na strane žalobcu.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 13 C 18/2011-572 z 13. februára 2017 žalobu sťažovateľky zamietol a priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Sťažovateľka podala proti označenému rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5 Co 282/2018-650 z 22. februára 2019 tak, že označený rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Označený rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 1. apríla 2019.

4. Okresný súd uznesením č. k. 13 C 18/2011-666 zo 16. mája 2019 rozhodol o trovách konania (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“).

5. Okresný súd následne napadnutým uznesením zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka tak, že sťažovateľka je povinná zaplatiť na účet právneho zástupcu žalovanej trovy právneho zastúpenia vo výške 4 207,77 € do pätnástich dní odo dňa doručenia tohto uznesenia. V ostatných častiach ostalo uznesenie vyššieho súdneho úradníka nezmenené.

6. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že v konaní pred okresným súdom bolo neprípustným spôsobom zasiahnuté do jej práv podľa čl. 19 ods. 1 a 3 ústavy, keď okresný súd znížil jej ľudskú dôstojnosť tým, že umožnil žalovanej poškodzovať jej povesť „*krivými svedectvami rodinných príslušníkov z roku 2009 a 2011*“, a tiež tým, že „*zverejnil*“, že sťažovateľka „*bola psychiatrický pacient*“.

7. Okresný súd podľa sťažovateľky porušil aj jej právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keď v jej veci nekonal bez zbytočných prietahov, pretože nariadil viaceré pojednávania

aj napriek tomu, že sťažovateľka bola práceneschopná a nemohla sa ich zúčastniť. Okresný súd taktiež podľa jej názoru nerozhodol o jej „žiadosti o odpustenie trov konania“. Ďalej namieta, že okresný súd jej „pravidelne“ nedoručoval písomnosti. Okresný súd podľa nej tiež vyčkával s predložením súdneho spisu krajskému súdu, keď ju zbytočne žiadal o vyjadrenie k stanovisku žalovanej.

8. Okresný súd napokon podľa sťažovateľky pochybil, keď rozhodol napadnutým uznesením o z jej pohľadu likvidačnej výške trov konania, čím porušil jej právo na spravodlivý proces a na rovnosť zbraní. Sťažovateľka namieta, že okresný súd nesprávne vychádzal zo sumy, ktorú určil notár, nie znalec. Okresný súd taktiež nesprávne priznal náhradu trov žalovanej za vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Okresný súd taktiež priznal náhradu za úkon, za ktorý si túto náhradu žalovaná neuplatňovala a tiež za účasť na pojednávaniach, na ktorých nebola sťažovateľka prítomná. Sťažovateľka sa domnieva, že náhradu za cestovné a stratu času nebolo možné priznať za cestu zo [REDAKOVANÉ] do [REDAKOVANÉ] pretože sídlo právneho zástupcu žalovanej je v [REDAKOVANÉ]. Okresný súd taktiež nemal sťažovateľke uložiť povinnosť zaplatiť trovy vzniknuté v súvislosti s ustanovením tlmočníka, keďže toto ustanovenie tlmočníka bolo podľa jej názoru zbytočné. Okresný súd mal taktiež v jej prípade aplikovať § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol o porušení jej základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením a priznal jej náhradu škody 4 416,55 € podľa čl. 46 ods. 3 ústavy.

10. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti uviedla, že splnomocnenie pre advokáta doručí ihneď, ako to bude vzhľadom na mimoriadnu situáciu možné.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

16. Podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc.

17. Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

19. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

20. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

21. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta viacero pochybení okresného súdu vo vzťahu k jeho rozhodnutiu vo veci samej (body 6 a 7 tohto uznesenia) a taktiež vo vzťahu k napadnutému uzneseniu týkajúcemu sa rozhodovania o trovách konania (bod 8 tohto uznesenia).

22. Ústavný súd na úvod poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka v petite svojej ústavnej sťažnosti označila ako rozhodnutie, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej práva, iba napadnuté uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Navyše, v petite svojej ústavnej sťažnosti výslovne namieta iba porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením.

23. Ústavný súd konštatuje, že čl. 46 ods. 2 ústavy sa aplikuje na namietané porušenie práv rozhodnutím orgánu verejnej správy, a teda ho na prípad sťažovateľky už na prvý pohľad nemožno *ratione materiae* aplikovať. K porušeniu práva sťažovateľky podľa označeného článku ústavy napadnutým uznesením preto vôbec nemohlo dôjsť, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto ústavnej sťažnosti ako celku podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

24. Ústavný súd nad rámec uvedeného uvádza, že sťažovateľka v obsahu svojej ústavnej sťažnosti označila aj právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Zohľadňujúc situáciu sťažovateľky, ktorej bol v konaní pred všeobecnými súdmi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci Centrom právnej pomoci, považuje ústavný súd za vhodné aspoň stručne zareagovať aj na jej námietky vzťahujúce sa k označeným článkom ústavy.

25. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že na pojednávaní na okresnom súde mala byť znížená jej ľudská dôstojnosť, sťažovateľka nepreukázala, že vo vzťahu k tejto námietke vyčerpala všetky jej dostupné opravné prostriedky. Vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti by preto existoval dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

26. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je potrebné konštatovať, že konanie vo veci sťažovateľky bolo v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené (čo vo svojej ústavnej sťažnosti uvádza aj sama sťažovateľka, pozn.), a teda v čase

podania tejto ústavnej sťažnosti už nemohlo dochádzať k porušovaniu jej práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu (pozri tiež I. ÚS 559/2012, II. ÚS 415/2017).

27. Vo vzťahu k namietaným pochybeniam v otázke priznania náhrady trov konania (pozri bod 8 tohto uznesenia) ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že otázka úplne presnej výšky náhrady trov v zásade nemá ústavnoprávny rozmer. Otázka s ústavnoprávnym rozmerom by vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania mohla vzniknúť napr. pri neodôvodnenom úplnom odopretí odmeny advokátovi, pri posudzovaní koncepcnej otázky týkajúcej sa výpočtu náhrady trov konania (pozri napr. IV. ÚS 513/2018) či pri posudzovaní aplikácie príslušných ustanovení zákona s ohľadom na osobitné okolnosti daného konania a jeho predmetu (pozri napr. IV. ÚS 431/2018). Prepočítavanie trov v treťom stupni konania však nie je klasickou úlohou ústavných súdov.

28. Vzhľadom na uvedené by relevantné ústavnoprávne otázky mohli vyvolávať predovšetkým námietky sťažovateľky týkajúce sa určenia tarifnej hodnoty za jeden úkon právnej služby a aplikácia § 257 CSP.

29. Okresný súd v napadnutom uznesení k vypočítanej tarifnej hodnote za jeden úkon právnej služby uviedol, že vychádzal z tarifnej hodnoty úkonu v sume 4 000 €, ktorá bola uvedená v Osvedčení o dedičstve sp. zn. 1 D 322/2010 a stanovená na hodnotu predmetného motorového vozidla, pričom neexistoval dôvod uvedené spochybňovať. Okresný súd doplnil, že spolu s vyjadrením k sťažnosti žalovaná predložila znalecký posudok č. 153/2011 vo veci výpočtu hodnoty vozidla Opel Corsa 1,3 CDTI, [REDACTED] v ktorom všeobecnú hodnotu motorového vozidla znalec určil na sumu 4 627 € s DPH.

30. Pokiaľ ide o možnú aplikáciu § 257 CSP, okresný súd najskôr poukázal na to, že sťažovateľka bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov v celom rozsahu. Okresný súd ďalej zdôraznil, že sťažovateľka bola iniciátorkou konania a že žalovaná vystupovala len v pozícii brániaceho sa, a nemožno jej teda v okolnostiach tejto veci dať na ťarchu, že jej vznikli trovy konania, keď využila možnosť dať sa zastúpiť advokátom.

31. Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu by ani pri prípadnom „rozšírení“ petitu ústavnej sťažnosti vo svetle jej odôvodnenia nebolo možné považovať za nedostatočné či nepresvedčivé.

32. Ústavný súd napokon v okolnostiach tejto veci odkazuje aj na záver okresného súdu, že sťažovateľka sa opakovane z rôznych dôvodov nezúčastnila na nariadeným pojednávaníach bez relevantného ospravedlnenia, pričom právny zástupca žalovanej sa týchto pojednávaní zúčastnil. Okresný súd taktiež k tvrdeniam sťažovateľky uviedol, že dopytovaním na Slovenskej advokátskej komore bolo zistené, že sídlo advokáta zastupujúceho žalovanú je skutočne v [REDAKOVANÉ]. Pokiaľ ide o vypočutie svedkov zo Srbska (tlmočenie), okresný súd zdôraznil, že toto navrhla sama sťažovateľka.

33. Vzhľadom na všetko už uvedené ústavný súd odmietol túto ústavnú sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

34. Berúc do úvahy uvedené, ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné vyzývať sťažovateľku na predloženie splnomocnenia na jej zastupovanie pred ústavným súdom, resp. vyčkávať na sťažovateľkou avizované predloženie tohto splnomocnenia (pozri bod 10 tohto uznesenia).

35. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ústavný súd o ďalších návrhoch v nej uvedených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu